

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Чернігівський фаховий коледж інженерії та дизайну»
Київського національного університету технологій та дизайну»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу,
Голова приймальної комісії
Олексій ГАЙДЕЙ
19. 04. 2024

УКРАЇНСЬКА МОВА
програма для індивідуальної усної співбесіди

Програма для індивідуальної усної співбесіди з української мови для абітурієнтів на основі базової загальної середньої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Чернігівський фаховий коледж інженерії та дизайну Київського національного університету технологій та дизайну». – Чернігів, 2024.

Укладач: голова предметної екзаменаційної комісії з української мови та літератури ГРИЦАН Л.О.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.
2. Цілі навчального предмета.
3. Програма для індивідуальної усної співбесіди.
4. Питання для індивідуальної усної співбесіди.
5. Критерії оцінювання індивідуальної усної співбесіди.
6. Список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У контексті ключових підходів сучасної освіти (компетентнісний, особистісно орієнтований і діяльнісний) шкільний предмет Українська мова є засобом розвитку й соціалізації учнів, становлення їх як особистостей і громадян своєї країни. Здобуті у процесі навчання української мови знання, набуті вміння й навички мають бути опорою, яка дасть учням змогу реалізувати себе в житті, стати носіями культури свого народу, ініціаторами відновлення й збереження найкращих культурних традицій свого народу.

Сучасне навчання є компетентнісним, а отже орієнтованим не на засвоєння визначеного обсягу знань, а передусім на пізнання життєвих реалій, у яких ці знання мають значення.

Предметна мета – формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості.

Програма для індивідуальної усної співбесіди розроблена з урахуванням чинних програм з української мови для 5–9 класів (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804). Вона має узагальнювальний характер, тому навчальний матеріал згруповано за нормами сучасної української літературної мови, оволодіння якими важливе для кожної освіченої людини.

Програма складається з трьох розділів.

Перший – «Фонетика і орфографія» – визначає основні та важливі правила написання слів, знання яких є яскравою ознакою культури мовлення людини.

Другий – «Морфологія» – вчить відрізняти одну частину мови від іншої, знати їх утворення та змінювання, особливості написання.

Третій – «Синтаксис і пунктуація» – долучає учнів до таємниць творення й вираження думки за допомогою речень, які є різні за будовою, метою висловлення та інтонацією, – а значить, відмінні за пунктуаційними знаками.

Індивідуальна усна співбесіда передбачає очне або дистанційне оцінювання підготовленості вступника, за результатами якого виставляється одна позитивна оцінка за шкалою 100-200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника. Форма проведення співбесіди (очна або дистанційна) напряму залежить від ситуації в регіоні та місця знаходження вступника.

Співбесіда проводиться на основі Програми проведення усної індивідуальної співбесіди. Кожен вступник отримує 5 запитань та протягом 15-20 хвилин дає на них відповідь. Додаткові запитання, у разі потреби точного й об'єктивного уявлення про знання абітурієнта, можуть бути задані лише в межах переліку питань для індивідуальної усної співбесіди.

ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

Абітурієнт повинен знати:

- Вживання великої букви.
- Правила переносу частин слова.
- Правопис голосних. Чергування е з и, і з іншими голосними. Правопис ненаголошених голосних.
- Спрощення в групах приголосних.
- Обґрунтовувати розстановку розділових знаків за допомогою вивчених правил.
- Вживання м'якого знака та апострофа.
- Подвоєння та подовження приголосних. Правопис слів іншомовного походження.
- Відмінювання та правопис відмінкових закінчень іменників та прикметників.
- Правопис відмінкових форм числівника.
- Відмінювання і правопис займенників.
- Правопис дієслів.
- Правопис прислівників.
- Правопис прийменників та сполучників.
- «Не» з іменними частинами мови, прислівником, дієсловом.
- Розділові знаки в простому реченні. Тире в простому неускладненому реченні. Розділові знаки між групою підмета і групою присудка.
- Однорідні члени речення. Розділові знаки між однорідними членами речення.
- Узагальнювальні слова і розділові знаки при них.
- Відокремлені члени речення. Відокремлені додатки та обставини. Відокремлені і невідокремлені означення. Прикладна як різновид означення. Розділові знаки при прикладці.
- Звертання. Розділові знаки при звертанні.
- Вставні слова і речення. Вставлені слова і речення.
- Складнопідрядні речення. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.
- Порівняльні звороти.
- Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.
- Пряма мова і розділові знаки при ній. Передача прямої мови непрямою. Цитати. Розділові знаки при цитатах.

Абітурієнт повинен уміти:

- Знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх за допомогою правил.
- Правильно записувати слова з вивченими орфограмами.
- Знаходити і виправляти орфографічні помилки.
- Правильно ставити розділові знаки в реченнях з різними видами зв'язку.
- Знаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.

ПРОГРАМА ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

1. Чергування голосних і приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Подвоєння і подовження приголосних.

2. Будова слова. Відомості про основу слова і закінчення змінюваних слів, про корінь, префікс, суфікс і закінчення як значущі частини слова; вивчені орфографічні правила.

3. Творення слів. Основні способи словотвору, правила переносу складних слів з рядка в рядок (односкладові частини складноскорочених слів та ініціальні й комбіновані аббревіатури).

4. Склад лексики сучасної української літературної мови за походженням. Власне українські слова. Синонімічне багатство мови. Загальні відомості про лексичне значення слова, синоніми, антоніми, омоніми, пряме і переносне значення слова; особливості власне української лексики в порівнянні із запозиченнями.

5. Загальні відомості про українську фразеологію. Роль фразеологізмів у мовленні: фразеологізми та їхні різновиди (синонімічні, антонімічні).

6. Принципи українського правопису. Основні орфограми в коренях, префіксах, суфіксах: принципи розрізнення орфограм, загальні ознаки чотирьох принципів українського правопису.

7. Складні випадки вживання апострофа і м'якого знака. Групи знаків, співвідношення звуків і букв; правила вживання апострофа і м'якого знака.

8. Правопис іншомовних та складних слів. Правила написання іншомовних слів українською мовою та правопис складних слів разом, окремо і через дефіс.

9. Стилiстичні засоби морфології. Морфологічні засоби стилістики стосовно категорії роду, категорії числа, власних і загальних іменників, ступенів порівняння, стягнених і нестягнених форм, дієслівних категорій.

10. Поняття про синтаксис та його основні одиниці. Найважливіші відомості з синтаксису і пунктуації, основні одиниці синтаксису.

11. Прості двоскладні та односкладні речення. Будова простого двоскладного речення, види односкладних речень.

12. Тире між підметом і присудком: правила використання, тире між підметом і присудком, а також випадки, коли не ставиться тире між підметом і присудком.

13. Розділові знаки при прикладці . Правила відокремлення прикладки за допомогою дефіса, коми чи тире; визначення прикладки.

14. Однорідні члени речення. Відомості про однорідні члени речення:

правила вживання розділових знаків при однорідних членах речення.

15. Розділові знаки при відокремлених членах речення. Використання розділових знаків при відокремлених та уточнювальних членах речення.

16. Звертання. Непоширені і поширені звертання; розділові знаки при звертанні.

17. Вставні слова та вставлені конструкції. Відомості про вставні слова (словосполучення та речення); найчастіше вживані вставні слова й словосполучення; вивчені пунктуаційні правила.

18. Типи складних речень. Складносурядні речення. Відомості про складне речення, види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами складного речення, особливості будови складносурядного речення; правила розстановки розділових знаків між простими реченнями в складносурядному.

19. Складнопідрядні речення. Відомості про складнопідрядні речення (у тому числі з кількома підрядними); види підрядних речень; правила вживання розділових знаків між частинами складнопідрядного речення.

20. Безсполучникові складні речення. Складні речення з різними видами зв'язку. Відомості про безсполучникові складні речення та будову складного речення з різними видами зв'язку: правила вживання розділових знаків між частинами таких речень.

21. Пряма і непряма мова. Цитати. Діалог. Будова речень з прямою і непрямою мовою, з цитатами; особливості діалогу.

ПИТАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

1. Будова слова. Відомості про основу слова, корінь, префікс, суфікс і закінчення як значущі частини слова.
2. Творення слів. Основні способи словотвору, правила переносу слів з рядка в рядок.
3. Склад лексики сучасної української літературної мови за походженням. Власне українські слова.
4. Загальні відомості про лексичне значення слова, синоніми, антоніми, омоніми, пряме і переносне значення слова.
5. Загальні відомості про українську фразеологію. Роль фразеологізмів у мовленні.
6. Принципи українського правопису. Основні орфограми в коренях, префіксах, суфіксах.
7. Правила вживання апострофа і м'якого знака.
8. Спрощення в групах приголосних. Подвоєння і подовження приголосних.
9. Правопис іншомовних та складних слів (разом, окремо і через дефіс).
10. Вживання великої букви.
11. Правопис прислівників.
12. Правопис частки «не» з іменними частинами мови, прислівником, дієсловом.
13. Система частин мови в українській мові. Самостійні та службові частини мови.
14. Поняття про синтаксис та його основні одиниці (словосполучення та речення).
15. Головні та другорядні члени речення.
16. Тире між підметом і присудком.
17. Однорідні члени речення. Відомості про однорідні члени речення, правила вживання розділових знаків при однорідних членах речення.

18. Узагальнювальні слова і розділові знаки при них.
19. Відокремлені члени речення, розділові знаки при них. Відокремлені додатки та обставини.
20. Відокремлені і невідокремлені означення. Прикладна як різновид означення. Розділові знаки при прикладці.
21. Звертання. Непоширені і поширені звертання, розділові знаки при звертанні.
22. Вставні слова та вставлені конструкції. Відомості про вставні слова (словосполучення та речення) та розділові знаки при них.
23. Прості двоскладні та односкладні речення. Будова простого двоскладного речення, види односкладних речень.
24. Типи складних речень. Відомості про складне речення, види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами складного речення.
25. Складносурядні речення. Особливості будови складносурядного речення, правила розстановки розділових знаків між простими реченнями в складносурядному.
26. Складнопідрядні речення. Відомості про складнопідрядні речення, види підрядних речень.
27. Безсполучникові складні речення. Особливості будови безсполучникового речення, правила розстановки розділових знаків між його частинами.
28. Складні речення з різними видами зв'язку. Правила вживання розділових знаків між частинами таких речень.
29. Пряма і непряма мова. Цитати. Діалог. Розділові знаки при них.
30. Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

Індивідуальна усна співбесіда оцінюється за шкалою 100-200 балів
на підставі таких критеріїв:

100 - 110	абітурієнт частково відповідає на одне з п'яти запитань, поставлених екзаменатором
111 - 120	абітурієнт повністю відповідає на одне з п'яти запитань, поставлених екзаменатором, наводить приклади
121 – 130	абітурієнт частково відповідає на два з п'яти запитань, поставлених екзаменатором
131 - 140	абітурієнт повністю відповідає на два з п'яти запитань, поставлених екзаменатором, наводить приклади
141 - 150	абітурієнт частково відповідає на три з п'яти запитань, поставлених екзаменатором
151 - 160	абітурієнт повністю відповідає на три з п'яти запитань, поставлених екзаменатором, наводить приклади
161 - 170	абітурієнт частково відповідає на чотири з п'яти запитань, поставлених екзаменатором
171 - 180	абітурієнт повністю відповідає на чотири з п'яти запитань, поставлених екзаменатором, наводить приклади
181 - 190	абітурієнт частково відповідає на п'ять запитань, поставлених екзаменатором
191 - 200	абітурієнт повністю відповідає на п'ять запитань, поставлених екзаменатором, наводить приклади

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Заболотний О.В. Українська мова: підручник для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів: рівень стандарту. Київ: Генеза, 2010.
2. Олійник О. Українська мова: підручник для 10-11 класу середньої школи, вид. 5-те. Київ: Вікторія, 2004.
3. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / Н.Б. Голуб, О.М. Горошкіна, В.І. Новосьолова. Київ: Педагогічна думка, 2018.
4. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. Київ: Грамота, 2019.
5. Українська мова: підручник для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. з навчанням укр. мовою: профільний рівень/М.Я.Плющ, В.І.Тихоша, С.О.Караман. Київ: Освіта, 2010.
6. Українська мова: навчальний посібник для студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації / Т.М.Антонюк, О.С.Стрижачковська, Л.М.Авдіковська. Чернівці: ДрукАрт, 2014.
7. Український правопис, схвалений Постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року № 437; затверджений Українською національною комісією з питань правопису (протокол від 22 жовтня 2018 року № 5).
8. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2015.
9. Ющук І. Українська мова. Київ: Либідь, 2004.